

[Funck Jensen.]

regeringen til at gennemføre en 5 pct.s besparelse på statsbudgettet. Man forstår godt, at politiske fremskridt kun vinder langsomt frem, når 3—4 partier ikke engang i løbet af måneder kan få samlet sig sammen til at give et svar på en venlig og høflig henvendelse om samarbejde. Det kan naturligvis kun glæde os, at det konservative partis formand, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, efter 4 måneders forløb optog retsforbundets forslag om 5 pct.s besparelse. Retsforbundet fremsatte som bekendt dette forslag allerede i september.

Men er opfattelsen af, hvad der trænges til, noget træg her på Christiansborg, så er den til gengæld livlig ude i befolkningen og i pressen. Fra pressen vil jeg med den højtærede formands tilladelse anføre nogle få og korte citater. „Sorø Amtstidende“ skrev i en leder den 5. oktober bl. a.:

„Det eneste parti, som har foreslået besparelser, der batter, er retsforbundet. Det går sandsynligvis alt for vidt, men vi tror dog, det vil være klogt at underkaste forslagene en virkelig behandling og ikke nøjes med at lægge dem ulæst i bordskuffen. Det ville gøre et ikke helt dårligt indtryk, hvis rigsdagen gik foran og viste vej.“

„Politiken“ skrev allerede før vor henvendelse til partierne i en leder om Danmarks økonomiske forhold bl. a.:

„Muligvis ligger løsningen i en øget økonomisering med statens udgifter. En sådan kan dog først for alvor få betydning, hvis man når til erkendelse af, at staten ikke bør påtage sig opgaver, som andre er nærmere til at løse.“

De konservative blade har indeholdt mange artikler om besparelser på statsbudgettet, og i referater fra det konservative landsmøde i november hed det:

„Landsrådet opfordrer regeringen til ved en generel gennemgang af statens budget at tilvejebringe en nedsættelse af landets udgifter.“

Og endelig udtalte forstander Johs. Petersen-Dalum fornylig på et kvægavlsmøde i Aarhus i Foreningen af Jydske Landboforeninger:

„Landmændene skal ikke ønske sig flere tilskud, men derimod gøre deres organisationer økonomisk stærke ved egen indsats. Det er af stor betydning, at de danske bønder er frie og selvhjulpne.“

Vor opfordring til samarbejde står stadig ved magt, men det er teknisk ugørligt og desuden formålsløst for et enkelt parti at udarbejde detaljerede spareforslag. Skal der

komme noget ud af de ønsker om besparelser, som har lydt og stadig lyder både fra radikale, konservative og venstre, så må der samarbejde til. Det kan endda have sine rent praktiske vanskeligheder at udarbejde forslagene, fordi en overvejende del af finanslovens udgifter er bundet ved særlig lov. Finansudvalgets formand, det ærede medlem hr. Jensen-Broby, har anslået de bundne bevillinger skønsmæssigt til at udgøre omkring $\frac{2}{3}$ af hele finansloven, men for at få nøjere orientering herom har finansudvalget efter min henstilling bedt finansministeriet udarbejde en oversigt over de bundne og de frie bevillinger. Først når en sådan oversigt foreligger, vil der foreligge en mulighed for et praktisk arbejde med udarbejdelsen af spareforslag i lovsform.

Men vil partierne være med til besparelser, eller er det kun talemåder? Hvis fire partier står sammen, kan besparelserne gennemføres. Jeg venter ved denne lejlighed at høre partiernes stilling, idet jeg samtidig på retsforbundets vegne opfordrer til at gennemføre besparelser i finansåret 1950—51, bl. a. ved afvikling af tilskud til forbrugerpriser, og jeg opfordrer endvidere regeringen til at anvende de ved besparelserne indvundne beløb til skattelettelser for små indtægter, børnerige familier, det jævne daglige forbrug og opsparing.

Bertel Dahlgaard: Der har i det sidste par år været almindelig enighed mellem partierne om, at de store principielle spørgsmål i forbindelse med finansloven skulle man udsætte til afgørelse og debat ved finanslovens tredie behandling. Det falder meget godt på linie med den praksis, som man nu har gennemført, at hovedparten af ændringsforslagene stilles ved tredie og ikke ved anden behandling, ud fra de forenklingssynspunkter, som det ærede medlem hr. Funck Jensen ellers er tilhænger af. Men i fjor skete der det, og det samme er sket i dag, at det ærede medlem hr. Funck Jensen bryder denne praksis, som jeg tror er meget ønskelig af hensyn til rigsdagens arbejde, og jeg kan derfor ikke undlade at sige et par ord af principiel karakter i anledning af det ærede medlems udtalelser nu.

Hele det store program, det ærede medlem rullede op, og som jo bestod i indbydelse til samarbejde og i almindelige betragtninger, kan være meget interessant; alle disse spørgsmål beskæftiger jo alle politiske partier, og i løbet af den kommende tid vil spørgsmålet om, hvor vidt man kan nå ad disse veje, komme frem. Men jeg må tilstå, at når man nu har siddet i finansudvalget i